

Pd. 42.

u 23
Die 2 Decembris, Anno MDCCLXXIV.
à medio 9 usque ad medium II.

IN AUDITORIO NOVO JURIDICO

INTRA

COLLEGIUM Ssmæ TRINITATIS.

EXERCITIUM JURIDICUM

TENTAMINI PRO GRADIBUS

PRÆMITTENDUM,

PROPOSITIS EX JURÈ VARIO THESIBUS,

QUAS

PRÆSIDE ME

GEORGIO CHRISTOPH. NELLER,

J. U. D. & ad Ss. Theologiæ Doctoratum admisso,

Ss. Canonum Professore ordinario, insignis Collegiæ ad S.

Simeonem Canonico Capitulari ex ordine octo presbyterorum,

Reverendissimi & Serenissimi Domini Archiep. Trevir.

S. R. I. Principis Electoris Consiliario intimo & Exa-
minatore synodali &c.

DEFENDET

NOBILIS, ORNATISSIMUS ac PERERUDITUS

D. JOANNES PETRUS REUL, TREVIR,

AA. LL. & Phil. Magist., Juris utriusque Emeritus, S. R. I. publici,
Historiarum, & Praxeos Auditor.

Augustæ Trevirorum, typis ESCHERMANNIANIS.

OPPUGNANTES.

Reverendi, Religiosi, ac perquam eruditi Patres,

DOMN. NICOLAUS GLABUS, de Lyfurâ,

DOMN. DAVID COCHEMS, Confluus,

Celeberrimi Monasterii B. M. V. de Claustro in Himmerodio
sacri Ord. Cisterc. Professi, Juris utriusque Auditores.

EX JURE GENTIUM.

TEXTUS.

FURTUM lege naturali prohibitum est admittere. §. 1. *Inst. de oblig. q. ex delict.*, ex l. 1. §. 3. *ff. de furt. Consentit l. 42. ff. de V. S. furtum naturā turpē est.*

SCHOLIA.

- I. *Quā lege naturali?*
R. Eā, quam ratio naturalis inter omnes homines constituit, quaque omnes gentes utuntur.
- II. Sic, ut furtum naturā, non moribus duntaxat, sit probrum.
- III. Sive minus sit, sive magnum.
- IV. Etiam in statu primæve, quæ dicitur, *communione*.
- V. Non solum in gravi, sed etiam extremā necessitate; neque enim hæc aufert dominium, vel communionem reducit rerum.
- VI. Aded autem malum est, ut nec Dei permissione licitum fieri possit; non obstante *Cap. 3. de divor.*

A

EX

EX JURE CANONICO.

Continuatio Tituli XXXVIII. Libri V. Decretalium.

LII. **P**ost Casus *Metropolitano Trevir.* reservatos utile putamus *scholasticis* canonice fore, si progrediamur ad eos, qui *Comprovincialibus ejusdem Episcopis* reservati existunt, exemplo *Moralistarum*, qui suis libris variarum *Dioecesium* reservationes inferuerunt. Sunt autem *Metenses*, qui sequuntur, anno 1763 in synodali archipresbyterorum, i. e. Decanorum parochis præpositorum, conventu per *Rimum, Illmum, & Excellmum D. LUDOVICUM JOSEPHUM DE MONTMORENCY-LAVAL S. R. I.* Principem, præfidentem, unâ cum succinctis notis promulgati; postquam intellexerat, à Confessariis desiderari *novam eorum expositionem.* His nostras caractere, quem vocant cursivo subjiciemus, sive remissiones, sive exegetes.

„*Casus reservati summo Pontifici.*

- 1. „ Exustio procurata *temporum*, aut *domorum profanarum*, si incendiarius sit *publicè denunciatus.*
- „ *Nota 1°.* Non reservatur exustio, *casu* (licet forsan *peccaminoso*) aut *jure belli* procurata.
- „ *Nota 2°.* Reservatur etiam *exustionis jussio*; càm sit *vera exustio* nis *procuratio.*
- „ *Nota 3°.* Incendiarius *publicè denunciatus* ille est, qui *nominatim* declaratus est *excommunicatus* ut auctor incendii.

REMISSIO, & EXEGESIS.

De hoc papali casu reperere à nobis exposita in Exercitio 2 Decemb. 1771. §. 35 & 36, ut videas, *Mercensem* reservationem instituisse quidem generali tenori cap. 19 de *Sent. excom.*, attamen cum restrictione ad *domos*; quales non censentur *diarula, case, tuguria, pergula, horrea, stabula, lobia*; Exustio *sola dolosa*, non etiam *culposè raurium*, inducit hunc casum. Jus belli *aliquando*, non *semper*, exuri *templa*, domosque profanas finit; hinc *impium* sui in rebus bellicis secretarii *statûs*, marchionis de *Louvois*, julium,

sum, an. 1688 exurendi Palatinatum cum nobilissimis templis cathedralibus Spire atque Wormatiæ, damnavit Rex christianissimus Ludovicus XIV, damnabit æterna posterorum memoria. Sanè religio templorum gentilibus etiam belliducibus inspiravit eis parendi consilium, vid. *H. Gror. de J. B. & P. lib. 3. cap. 12. §. 5.*

2. „ *Simonia realis in ordinibus & beneficiis, & confidentiæ, si sint publica.*

„ *Nota 1° Per publicum hic intelligimus, quod in judicio probatum, aut saltem ad forum contentiosum deductum est.*

„ *Nota 2° Præsens reservatio ad mediatores extenditur per Bullam: Cùm detestabile.*

„ *Nota 3° Ad Simoniam realem requiritur ex una parte ordinis collatio, aut beneficii adeptio, aut saltem jus ad illud per præsentationem, & ex altera solutio pretii conventi, vel saltem partis illius.*

„ *Nota 4° Ad confidentiam reservatam requiritur & sufficit adeptio beneficii, & conventio, aut de ejus retrocessione, aut de pensionis absque legitimo Superiorum consensu solutio.*

REMISSIO, & EXPLICATIO.

De simonia in ordinibus & beneficiis reservata vide Exercit. 2. dec. 1771. §. 36. n. 8. Bulla: *Cùm detestabile est Extravag. 2 de Simon. in. Com. Pauli II, quæ tam occultis quam manifestis Simoniacis sive principalibus, sive mediatoribus, excommunicationem infligit reservatam; quin tamen, ut jacet, ex toto à Merensibus Episcopis fuerit acceptata, propter restrictum: si sicut publica.* In notando 3 Excellimus D. Reservans aut secutus est multorum Theologorum & Canonistarum opinionem, qui ad incurrendas *Simoniæ realis* poenas requirunt hinc inde factam dationem mercedis & pretii copularim, aut certè aliter noluit fore casum *Papæ reservarum*, si unusquisque, pactum Simoniacum etiam pro sua solam parte implens, poenam seorsim contraheret juxta alios DD.

Quoad confidentiam Simoniacam extant in Tomo 2 Bullarii Romani constitutiones, pag. 128 Romanum Pontificem Pii IV, publicata 4 Decembr. 1564, & pag. 302 intolerabilis mulcorum perveritas S. Pii V. 6 Aug. 1569. public.

3. „ *Occisio seu mutilatio membrorum cujuscunque in sacris ordinibus constituti.*

„ *Nota 1° Reservatio supponit, occisum aut mutilatum non fuisse degradatum, nec ignotum.*

„ *Nota 2° In præsentem casu simplex digitus pro membro sumi non potest.*

4. „ Percussio *Episcopi*, seu alterius *Praelati*.

„ *Nota* 1°. Simplex *Pastor* non potest hic per *Praelatum* intelligi.

„ *Nota* 2°. *Praelatus* percussus *notus esse* debet, nec *degradatus*.

EXEGESIS.

Hi 3 & 4 casus limitant generales terminos canonis Lateran. *si quis suadente*, de quo in Exercitio praedicto §. 33, respectivè ad occisionem, mutilationem, & percussionem, non *quorumcunque* clericorum vel monachorum, sed *partim constitutorum in Sacris*, partim *Praelatorum*. Hinc iterùm apparet *Episcoporum potestas*, introducendi casus reservatos, vel non, in suas dioeceses, vel etiam vigori introductorum non succurrendi per inhasivam praecipuum contra desuetudinem, etiamsi eos Papa cum generali Concilio ordinârit. *Simplicem* animarum Pastorem non esse hîc *Praelatum* declaratur; quia hoc nomine venit, qui *saltem minorem in clero praelationem* habet, ut sic nuncupata Christianitatis *Archipresbyter*, seu *Decanus*, & *Plebanus*, arg. cap. 1. de *atâr.* & cap. 1. ne *cler. vel monach.* in 6. Non autem *simplices canonici*, tamen capitulares in cathedrali, quia nec canonici nec vulgari loquelâ sunt *Praelati*, arg. cap. 11. de *rescript.* in 6; neque officia in choris, si ex se non tribuant praecedentiam, ut in multis ecclesiis officia *Theaurarii*, *Scholastici*, *Cantoris*. Inter *regulares Praelatos* indubiè venient *Præpositi* & *Priores* perpetui illi, qui sunt de *monasterio primi*, licet fuerint tantùm *Abbaes commendatarii*, aut *abbatiali dignitate* non fulgeant. Credimus tamen, casum istum indigere proximiorè interpretatione, quàm sit illa supra data in *terminis negative particularis*: quid enim? an nomine *Praelati* intelligi quoque voluit *Desinor* alicujus *Capituli ruralis*, cum non sit *simplex Pastor*? an quilibet *mendicantium religiosorum ad tempus Superior*es? an *nonmendicantium Priores claustrales*?

5. „ Delatio armorum ad partes infidelium.

„ *Nota*: Sola *armorum* delatio hîc reservatur; licet aliunde *omne* „ *genus auxilii* prohibeatur.

EXEGESIS.

Casus *Bulle Cene* septimus non reservat *solum armorum*, sed & *altorum usui bellico idoneorum* ad Turcas aut alios Christiani nominis hostes *delationem*: nec non *revelationem eorum*, quæ ad statum Christianæ Republicæ pertinent. *Omne auxilium seu consilium* prohibent cap. 12 & 17 de *Judeis*, & *Clem. 1. eod.* Reflecte ut supra. *Cæterum* hac reservatio non videtur amplius cadere in nostra tempora, utpote *originem suam ducens à bellis sacris Cruciarum* pridem cessantibus; dum interea Christiani *Potentatus plurimam partem pacificè* vivunt cum Turcis & aliis *Mahometanis*, si non *pacè*, saltem *treugas*, iis cum de tempore ad tempus *ineuntes & renovantes*.

6. „ Falsificatio bullarum seu literarum summi Pontificis.

„ *Nota.* Ad reservationem requiritur, ut literæ falsificatæ nomine summi Pontificis inscribantur.

EXEGESIS.

Detrahitur ergo hic generalitati reservationis sextæ bullæ Cœnæ, in falsificantes literas Apostolicas, aut supplicationes à quocunque auctoritatem habente signatas, aut falsè fabricantes literas Apostolicas. Vid. sæpè dict. Exercit. §. 35. not. I. casu quimo reservato in Concilio provinciali Trevirensi de an. 1227.

OBSERVATIONES.

„ Circa casus summo Pontifici reservados.

- „ I. Pures sunt alii casus reservati summo Pontifici; sed illorum reservatio in nostrâ diocesi aut nunquam viguit, aut lapsu temporis vigere desit.
- „ II. Omnes casus Papales annexam habent censuram: cùmque propter illam solam reserventur, censurâ semel sublatâ, omnis confessarius potest ab eis absolvere, nisi sint aliunde ab Episcopis reservati.
- „ III. Quicumque potest absolvere à casibus summo Pontifici reservatis, potest simul absolvere à censuris hæc casibus annexis.
- „ IV. Casus reservati summo Pontifici, si sint occulti, facti sunt casus Episcopales per Concilium Tridentinum sess. 24. cap. 6. de reform. Et hic per occultum intelligimus, quod nondum ad forum contentiosum delatum est.*

* Exegesis rectior esse videtur, quòd Episcopus vi Tridentini possit absolvere in foro conscientie ab illis casibus Papæ reservatis, qui non sunt in publico manifesti, sive delati jam fuerint ad tribunal fori, sive nondum; neque enim exceptio, quæ de dispensatione super irregularitatibus d. cap. 6. antecedit - exceptis aliis deductionibus ad forum contentiosum, repetenda est in secundo versiculo, ubi agitur de absolutione à censuris, & absolute dicitur: licet Episcopis in quibuscunque casibus occultis... in foro conscientie & gratis absolvere impositâ penitentiam saluari.

„ V. Ipsimet *casus publici*, summo Pontifici reservati, habendi sunt
 „ *quasi casus Episcopales*, vi generalis consuetudinis, respectu pe-
 „ nitentium, qui non possunt summum Pontificem adire, quales
 „ vulgò censentur *pauperes, senes, infirmi, filii familias, mulieres*
 „ *monachi*. *

* Hæc consuetudo imitatur *cap. 11. 13. 26. 58. de Sent. excom.*, recentia illos clericorum percussores, qui nec Dominum, nec Legatum Apostolicum tenentur accedere, sed possunt ab Episcopo absolvi. Monachis hæcenus accensentur Clerici *in communi viventes*, e. g. Alumni Seminariorum. *Cap. 9. de vit. & ho- nest. cler.*

CASUS CANONICUS.

Titio viduo sunt quatuor filii, fratres *Germani*, maternorum hæredes: *primus*, professionem religiosam in ordine *Capucinarum* emissurus, *per viam testamenti* quoad sua bona instituit *solum quartum fratrem* in sæculo remanente; *secundus*, ingressurus *Franciscanorum* familiam per *donationem inter vivos* eidem *quarto soli* relinquit suam portionem; tertius, apud *Minoritas* professurus, *sub formâ ultimæ voluntatis* hæredes scribit patrem, & fratrem: succedit trium eodem tempore professio.

Q. 1. Cujus fratris religiosi dispositio per istam firmatur? R. Solius *secundi*.
 Q. 2. Quis ergo reliquorum bona capiet? R. *Primi* pater solus, *tertii* FF. Conventuales, salvo patri usufructu.

EX JURE CIVILI.

Ad Tit. XXXIV. lib. III. Cod.

I. **C**elebris *l. 2. b. t.* ait: *Si aquam per possessionem Martialis*, eo sciente, *duxisti, servitatem*, exemplo rerum immobilium, *tempore* quæsisisti. Secus foret, *si ante id spatium*, i. e. lapsum *decennii*, ejus usus ducenti interdictus esset. Estne ergo *scientia & patientia Domini* ad acquirendam quasi usucapione servitatem *neccessaria*?
 R. Neg. *Arg. l. fin. in fin. C. de præscript. long. temp.*

II. Sufficitne verò scientia & patientia Domini se solâ ?

R. Neg. potuisset enim ille hoc pati quasi precario, vel ex familiaritate vicinâ, sicut favetur sæpe vicinis aqua haurienda ex puteo nostræ domûs vel agri, sine animo acquirendi vel contrahendi hinc inde servitutem, quo casu servitus non confluet. l. 17. ff. Commun. præd.

III. Requiritur ergò quasi-possessio ex parte ducentis l. 10. ff. si servit. vindic. i. e. ductio aquæ per alienum fundum pro suo jure, ita, ut ducens bona fide credat, jus sibi esse aquæ sic ducendæ l. fin. ff. Quemadmod. serv. amitt. ; veruntamen necesse ei non est docere de jure, vel titulo, quo sibi constituta sit aqua. d. l. 10.

IV. At, deficiente titulo, requiritur vetustas, l. 1. §. ult. l. 2. princ. & §. 1. ff. de aqua & aquæ. Cur ergo d. l. 2. Cod. de servit. & aqu. sufficit decennium sine titulo probando ?

R. Quia Martialis scivit, aquæductum pro jure duci à vicino, & passus est, l. 19. ff. de aquâ & aquæ,

Ad Tit. XXXV.

I. Ait l. 1. Damnum per injuriam datum, immisso in sylvam igne, vel excisâ eâ, si probare potes, actione legis Aquiliæ utere. Debuitne sylva nec matura esse, nec cadua? Putat hoc glossa, alioquin excisorem furti & arborum furtim cæsarum teneri autumans, per l. 1 & 27 §. 25. & 26. ff. h. t. Nos omittimus hanc diversitatem propter l. 7. §. 2. ff. arbor. furt. cæs.

II. Ambages diversorum judiciorum, libellorum, & actionum in causis ad idem factum pertinentibus esse vitandas, docet l. 2. h. t. ubi; actione legis Aquiliæ institutâ, ab eodem judice consequar id, propter quod aliâs interdico quod vi aut clam experiri per se debuissim, nimirum ob restitutionem aquæ, per injuriam aliâ derivatæ, in priorem statum.

III. L. fin. h. t. concedit Aquiliam utilem ei, cujus depastæ sunt per injuriam segetes; quanti verò hæ æstimabuntur?

R. Quanti mellis vicinorum ejusdem metri agrorum fuerit.

Ad Tit. XXXVI.

- I. Res, quæ in familiâ erciscundâ non fuit divisa per ignorantiam, ad huc cadit in iudicium erciscundæ. *Arg. l. 4. C. de jur. & fact. ignor.*
- II. Non autem res, quæ ex consensu hæredum relicta fuit indivisa; nam ad ejusmodi utemur iudicio communi dividundo.
- III. Atque hæc est genuina sententia l. 1. b. t. princ. dicentis: *si non omnem paternam hereditatem ex consensu divisisti, iudicio familie erciscundæ experiri potes.*
- IV. Quam, ne ipsa cum l. 20. §. 4. ff. eod. configat, frustrâ de extrajudiciali divisione intelligunt; cum sive extra iudicium placuerit rem aliquam indivisam manere, communi dividundo de hac agi debeat; quia familiæ erciscundæ, sive iudicio sive negotio, tantum semel est locus.
- V. Ad l. 24. b. t., re & famâ difficilem, rectè notavit num. 5. Iafon, hic esse textum expressum & inevitabilem, quod filius gravatus fidei commissio, etiam non puro & statim, sed in eventum alicujus conditionis, relicto, non detrahat duas quartas, unam ratione legitime, aliam ratione trebellianicæ, contra communem opinionem & Legistarum & Canonistarum, quam totus mundus observat de consuetudine. Et num. 8. ex Paulo de Castro, quod ista opinio de jure est falsa, tamen de consuetudine approbata est tenenda, ita, ut frustra sit ultra disputare.

CASUS CIVILIS.

Est susceptor tributorum, qui prestituto sibi tempore accuratam collectorum pecuniarum rationem cum earundem representatione reddit, sed ante terminum partim per cambia auri in monetam argenteam, partim per mutua & interusura, lucratur.

Q. Cui lucretur?

R. Arario reipublicæ, non sibi. l. 1. , quæ à Constantino A. prid. Non. Mart. a. 325. data est Trevis, C. de his, quæ ex publicâ collatione illata sunt, non usurpandis, l. 1. & 2. C. de his, qui ex publ. rationib. mutua pecuniam acceperunt. Consule Laymannum theol. moral. tom. 1. lib. 3. tract. 4. cap. 19. n. 5., & cap. 29. n. 4.

EX

EX JURE PUBLICO S. R. I.

- I. Philippus Beroaldus senior, sæc. XV & XVI. celeberrimus elegantiorum literarum Professor Parmæ, Parisiis, & Bononiæ, ubi natus est & defunctus, in Commentariis L. Appuleji Afri *MAXIMILIANUM* I. vocaverat *Imperatorem GERMANORUM*.
- II. Quidam causarum patronus Bononiensis, dum hoc caperatâ fronte legerat, miror, inquebat, quod Beroaldus, qui omnes omnium doctrinarum libros, & pontificias & cæsareas leges vidit, adhuc ignorat, aut certè se ignorare simulat, Maximilianum, non Germanorum, sed Romanorum Imperatorem nuncupari ab eruditis: an pudet facere Beroaldum, quod non pudet Pontificem maximum, ac omnes totius Christianæ Reipublicæ Principes ac Reges, à quibus semper Romanorum, non autem Germanorum Imperator vocatur?
- III. Significavit hoc anno 1500 idib. Febr. præceptorî illi suo devotus quondam scholaris Thomas Wolphius, Argentinensis, tunc juris studio Bononiæ vacans, postea juris pontificii in sua patria interpretis, amicis literis rogans eum, ut quâ ratione ductus sit, responsione in formâ arguente ostensibili sibi aperiret.
- IV. Respondit Beroaldus: *Quod amicus tuus stomachari visus est, propterea, quod Imperatorem dixi Germanorum, non Romanorum, nihil est, quod ob id stomachetur; cum ego in scribendo secutus sim REM, non VERBA.*
- V. Prosecutus est: *imò ut novis apertius mentem meam, ego censeo honorificentius esse, Imperatorem Germanorum dici, quàm Romanorum; cum hoc sæculo Nobilitas Romana decoxerit, facere & quisquiliis superstitibus; Germania verò sit viris, opibus, magnitudine florentissima.*
- VI Et porrò: *præterea vocare Regem Romanorum eum, qui Germanis imperet, credidi convenire ambitiosis, non simplicibus scriptoribus: habeo persuasissimum, sacratissimum Maximilianum non libentiùs audire, ut dicatur & sit Imperator Germanorum, quàm Rex Romanorum, cum alterum nomen reipsâ fulciatur, alterum titulo tenus blandiatur.*

VII. Ultimò claudit: *Denique si ita mavult amicus tuus, meus, noster, per imprudentiam incuriamque id dixi, cum id horæ, quæ illa condebam, mens historica magis negotia quàm verba perpenderet: lapsus itaque sum verbo, sed eo verbo, quod baud dubiè sit ignoscibile. Ego Imperatorem maximè veneror; imò ut tu quoque nosti optimè, nullus est hæc tempestate inter celebriores professores, qui Germaniam Germanisquæ omnes perinde laudet, amet, amplectatur, ac BEROALDUS tuus &c. Vale & illi Causidico tuo famigerabili me commenda. Ex Larario Literario. Extat in calce Benevenuti de Cæsar. vitis, per Thomam Wolpbium A. C. MDV. editi.*

VIII. Vides hîc 1.) quòd Maximilianum I. *Beroaldus* ultimò vocaverit sine addito *Imperatorem*: secutus est *vulgarem* loquendi modum, quo hodieque utimur; nemo enim *Regem* appellaret gloriosissimè regnantem JOSEPHUM II., sive *Germanorum* sive *Romanorum* subaudiendi vellet, sed *Imperatorem*.

IX. Vides 2.) quòd caverit sibi *Beroaldus*, ne eundem *Maximilianum* vocassèt *Romanorum Imperatorem*, etiam post admonitionem causidici duntaxat eum appellans *Regem Romanorum*. Rectè illud, scribente Benevenuto de Maximiliano: *ad hunc usque annum, qui est MDV. à Natali Christi, nondum Romæ coronam accepit Imperii; dicitur tamen in Italiam hac de causâ venturus. Idèd tunc adhuc ipse Maximilianus sese tantùm scribere solebat: Maximilian von Gottes Gnaden Römischer König, allzeit Mehrer des Reichs.*

X. *Romanorum* verò *Imperatorem* ante annum 1508 se non scripsit *Maximilianus*, quo profectus est versùs Italiam cum exercitu, accepturus Romæ à *Julio II.* coronam Romanam, negantibus transitum Venetis, *Julio II.* bullam mittente obviam, quæ titulum *electi Imperatoris* circumfufceptam coronationem *Maximiliano proprio motu* firmabat. Eundem titulum ipsum *Julius* tum *Leo X* in actis Concilii Lateran. V. continuaverunt: Oratorum cæsareorum verò alter in subscriptionibus constanter retinuit, alter aliquoties solo *Romanorum Regis* titulo (id

(id quod eum studio fecisse credo) aliàs autem *electi Imperatoris* usus est.

- XI. Lapsus itaque per incuriam fuit *Beroaldus*, dum eum jam priùs vocaverat *Imperatorem*, & quidem *Germanorum*; cùm Germania de se tantùm sit *Regnum*, non *Imperium*, & propriè dicendum sit: *sacrum Romanum Imperium nationis Teutonice*. Das Heil. Römische Reich deutscher Nation. Corrector caudicus autem magis erravit, prærendens an. 1500., *Maximilianum* jam debuisse vocari *Romanum Imperatorem*.
- XII. Peccavit tamen *Beroaldus* respondendo, nomen *Regis Romanorum*, *reipsà* non fulciri, sed *titulo tenè* blandiri; cùm Rex Germaniæ quæ *Romanorum Rex*, in Imperatorem promovendus, hoc ipso *juramajestatis* exerceat in regno Italiæ; quanquam *Imperii* jura (si *advocatiæ* ecclesiæ tum Romanæ particularem, tum Christianæ generalem excipias) ante coronationem Papalem in *Romanos* exercere non possit.
- XIII. Addit iste titulus Regi Germaniæ, *licet nondum coronatione in Imperatorem promotus*, prædriam, ante omnes Reges Christianos in *Aulâ Romanâ* & Conciliis non-disputatam.
- XIV. Sed neque *illi* nostro *Romanorum Regi*, qui vivente Imperatore à Germanis electus, & à Papâ agnitus fuerit, negari potest sive *ex personâ propriâ Majestatis*, sive *sessio ante Reges alios* actu regnantes: neque iste princeps benè compararetur *Delphino* Franciæ.
- XV. Quis autem Germanorum Imperatorum primus titulo *Romanorum Regis* usus est, priusquàm Romæ coronatus esset? R. S. HENRICUS. vide *Hist. diplom. Trevir. Tom. 1. pag. 353* in notis ad *Breve Benedicti Papæ VIII*, qui eum, ad eò Romæ jam coronatum, adhuc appellavit *Regem Romanorum*.

EX JURE FEUDALI

- I. In primâ parte *cap. un. tit. 30. lib. 2. feudor.* Si fœmina habens feudum *sine masculis*, relicta filiâ, decesserit, nec ad sit pactum *speciale*

- ut etiam succedant filiae, an filia relicta succedat, dissenferunt Feudistae veteres: nos accedimus parti *neganti*.
- II. *Ex hoc & illud descendit*, ait secunda pars textus, clericum nullo modo in beneficium paternum debere succedere, etiamsi, posteaquam habitum religionis assumerit, postposuerit. Idem in omnibus, qui habitum religionis assument ut *conversi*. Hi enim nec postea in feudo succedunt, & quod habent, perdunt. Quomodo ex resolutione primi casus descendunt *secundus & tertius*? *Re.* Sicut in primo scemina filiae cavere debuisse *speciali pacto*, ita quoque *assumentes* habitum religionis, & clericus & *conversus*, reservatione expressa in casum regressus ad saeculum sibi prospicere de feudo vel feudi successione.
- III. Non est autem accipiendus iste textus *de apostatis ab ordine vel religione*; neque *de absolutis à voto*; sed de his, qui habitum clericalem aut monasticum *vel assument*, licet per regulas ecclesiasticas animum mutare possint.
- IV. An quoad hoc mutavit aliquid S. Concil. Trid. *Sess. 25. de Regularibus cap. 16.*? *Re.* *Negar.*

EX JURE CRIMINALI.

- I. *Div.* Hadrianus rescripsit, eum, qui hominem *non occidit, sed vulneravit, ut occidat*, pro homicida damnandum, hocque *ex re* constituendum esse; nam si gladium strinxerit, & in eo percusserit, indubitatè occidendi animo id eum admisisse. *l. 1. §. 3. ff. ad l. Corn. de Sicar.*
- II. Huic *claro juri communi* nequaquam repugnat *Carolina Nemesis art. 178.*
- III. Et ideo consuetudo, quae *semper* omnem mortis poenam sub obitu *non sicuti effectus*, remitteret, est improbanda.

EX JURE TREVIRENSI.

- I. *O*rdinationem Juris patrii de an. 1668 Tit. 17. art. 4. §. 12, quae proximiorum consanguineum, *venditioni presentem nec contra-dicen-*

dicentem, à jure retractus exclusit, rectius abrogavit Jus statutarium posterius de an. 1713. §. 23. in fin. Sonsten aber mag das bloße Beyseyn und Stillschweigen denenselben (gegenwärtigen Anverwandten) im geringsten nicht hinderlich seyn; nam regulæ juris 43. in 6. merito præferri debuit arg. l. 3. §. 15. *Quib. mod. pign. solv. & l. 39. ff. de pignorat. act.*

- II. Sed, cur ibidem retractui obest præsentia consanguinei, emptionem venditionem conciliantis, aut testem ejus agentis, aut illi adeo subscribentis, aut cognito pretio rei emptæ bibale comportantis, aut alium ejusmodi actum ibi gerentis, ex quo ejus voluntas & consensus prudenter inferri possit, si jus retrahendi sibi non reservaverit? R. Collato §. 15. cum d. l. 39. sunt *juris interpretatione* consentientes: adhæc cessat in hœc consanguineo ratio juris; cum non videatur ei triste, rem extra familiam alienari.
- III. Tutor autem, qui alienationi rei pupilli sibi consanguinei *authoritatem præstitit*, per hoc à retrahendo non prohibetur, non obstanter §. 21. Statutorum, ubi regula: *qui de jure communi nequit emere, is nec retrahere.*

EX HISTORIA CHRONOLOGICÆ.

Propositio.

De tabulis chronologicis non sic loqui oportebat, tanquam si à multis jam seculis confectæ essent. Ita Eximius P. Professor BERG tunc S. J. in *Examine Laterculi Jacobi Gothofredi indictionum XXIV.* edit. Colon. an. 1773. pag. 56.

Redarguitur. I.

Ex Tomo I operum impressorum Ven. BEDÆ, presbyteri Anglicani ex Ordine S. Benedicti, qui obiit Sæc VIII. ubi pag. 258 usque 300 exhibentur circuli decennovales Dionysii abbatis Romani, & producuntur ab an. Chr. I. in an. 1633.

Cyclus primus hic est:

Anni Do- mini.	NB. Indic- tiones	Epac- tæ.	Con- curr.	Cycli Lun.	Decima quarta Luna.	Dies Domini- cus Paschæ.	Lun. ip- sius diei	Lite- ra Do- min.
	3	0	4	17	Non. Apr.	4 id. April.	20	e
1	4	11	5	18	8 Kl. -	6 Kl. -	16	d c
2	5	22	6	19	Id. -	16 Kl. -	17	b
3	6	3	7	1	4 Non. -	7 id. -	20	a
4	7	14	2	2	11 Kl. -	10 Kl. -	15	g
5	8	25	3	3	4 id. -	2 id. -	20	f e
6	9	6	4	4	3 Kl. -	2 Non. -	19	d
7	10	17	5	5	14 Kl. Maj.	8 Kl. Maj.	20	c b
8	11	28	7	6	7 id. Apr.	6 id. Apr.	15	b
9	12	9	1	7	6 Kl. -	2 Kl. -	18	a g
10	13	20	2	8	17 Kl. Maj.	12 Kl. Maj.	19	f
11	14	1	3	9	2 Non. Apr.	Non. Apr.	15	e
12	15	12	5	10	9 Kl. Apr.	6 Kl. -	17	d
13	1	23	6	11	2 id. -	16 Kl. Maj.	18	c b
14	2	4	7	12	Kal. -	6 id. Apr.	21	a
15	4	15	1	13	12 Kl. -	9 Kl. -	17	g f
16	5	26	3	14	5 id. -	2 id. -	17	f
17	6	7	4	15	4 Kl. -	2 Non. -	20	e d
18	7	18	5	16	15 Kl. Maj.	8 Kl. Maj.	21	c

Nota I. Annus Christi 18, junctus *indictioni* 7, finit hunc *primum* cyclum, & *secundus* orditur per annum Chr. 19, *indictionem* 8: hinc in primo cyclo advertes hoc *irregularè*, quòd ad an. Chr. 14 ponat *indictionem* 2, mox verò ad an. 15 *indictionem* 4, *omissâ*, quæ mediare deberet, *indictione* 3. Idipsum facit *cyclus tertius*, anno Chr. 38 ponens *indictionem* 13; cùm tamen *cyclus secundus*, desinens in anno Chr. 37, numerasset modò *indictionem* 11: *omissa* igitur fuit 12ma. Hinc porò venit, ut in fine *primi* cycli magni, nempe an. Chr. 530, *indictionem* 10, & a 531 *indictionem* 11 poneret, eadem verò repeteret in principio *secundi* cycli magni, nempe pro an. 532 ind. 10, & pro a. 533 *indictionem* 11. In quo postremo usque huc concordant *Computistæ* nostri, non autem quoad *primum* cyclum magnum; nam in *secundo* decennovali ejus ordine ponunt pro capite annum Chr. 19 cum *indictione* 7, in *tercio* annum 38 cum *indictione* 11, in *quarto* annum 57 cum *indictione* 15, in *quinto* annum 76 cum *indictione* 4, in *sexto* annum 95 cum *indictione* 8, in *septimo* annum 114 cum *indictione* 12, Dionysio jam habente 14tam, in *octavo* annum 133 cum *indictione* 1, in *nono* annum 152 cum 5, in *decimo* annum 171 cum 9, in *undecimo* annum 190 cum 13, in *duodecimo* annum 209 cum 2, in *decimo tertio* annum 228 cum 6, in *decimo quarto* annum 247 cum 10, in *decimo*

decimo quinto annum 266 cum 14, in decimo sexto annum 285 cum 3, in decimo septimo annum 304 cum 7, in decimo octavo annum 323 cum 10, in decimo nono annum 342 cum 15, in vigesimo annum 361 cum 4, in vigesimo primo annum 380 cum 8, in vigesimo secundo annum 399 cum 12, in vigesimo tertio annum 418 cum 1, in vigesimo quarto annum 437 cum 5, in vigesimo quinto annum 456 cum 9, in vigesimo sexto annum 475 cum 13, in vigesimo septimo annum 494 cum 2; denique in vigesimo octavo & primi cycli magni ultimo annum 513 cum 6, & annum 531 cum 9 indictione, ut sic anno 532 uno filo cohareat indictio 10, quam & Dionysius posuit, cum indictione 4 primi cycli magni, quæ natus est Christus, & idem filium indictionis 10, quæ agmen ducit secundi cycli magni, producat per alios 28 cyclos in annum 1063, quo erat indictio 1, atque hoc continuo tractu & prokursu tertius cyclus magnus inchoetur anno 1064 cum indictione 2.

Nota 2. Quoniam igitur antiqui non erant contenti cyclo, qui dicitur Dionysianus, magno primo; ideo leges in cit. Tom. & libro Ven. Bedæ pag. 301 circulos decennovales Dionysianos, quales secundum ordinem annorum Domini ESSE DEBUERUNT. Referantur autem soli duo primi circuli cycli magni primi: en horum primum, ab anno Christi tertio incipientem, dum contra Dionysianus, ut supra videre est, initium sumit ab anno Christi nati primum antecedente, cui indictio 3 respondet.

A. D.	Ind.	Epact.	Conc.	Cycli Lun.	Luna 14ta.	Dies Domini- cus Pasche.	Lun. ip- sius diei	Lit- tera Do- min.
3	6	0	1	17	Non. April.	8 id. April.	16	
4	7	11	2	18	8 Kl. -	3 Kl. -	19	
5	8	22	4	19	Idus -	14 Kl. Maj.	19	b
6	9	3	5	1	4 Non. -	3 Non. Apr.	16	
7	10	14	6	2	11 Kl. -	8 Kl. -	18	
8	11	25	7	3	4 idus. -	17 Kl. Maj.	19	
9	12	6	2	4	3 Kl. -	8 idus Apr.	21	b
10	13	17	3	5	14 Kl. Maj.	13 Kl. Maj.	15	
11	14	28	4	6	7 id. Apr.	3 id. Apr.	18	
12	15	9	5	7	6 Kl. -	4 Non. -	21	
13	1	20	7	8	17 Kl. Maj.	10 Kl. Maj.	21	b
14	2	1	1	9	2 Non. Apr.	7 id. Apr.	16	
15	3	12	2	10	9 Kl. -	3 Kl. -	20	
16	4	23	3	11	2 id. -	13 Kl. Maj.	21	
17	5	4	5	12	Kl. -	3 Non. Apr.	16	b
18	6	15	6	13	12 Kl. -	7 Kl. -	19	
19	7	26	7	14	5 id. -	17 Kl. Maj.	20	
20	8	7	1	15	4 Kl. -	2 Kl. Apr.	16	
21	9	18	3	16	15 Kl. Maj.	13 Kl. Maj.	16	b
Et Cycelus secundus incipit.								
22	10	0	4	17	Non. Apr.	3 id. Apr.	20	

Hæc series *indictionum* rectius digesta, atque ab *indictione* 2, quæ fuit an. Dom. 1., sine ulla syncopa ad annum, quem vivimus, 1774 perducta est, numeraturque VII^{ma}. Collatis autem cæteris notis, præfertim *Epact.* XI, *Concurr. V*, *Cyclo Lunari* 18, & *indictione* 7, cum *Schemate Dionysii*, ut ut non penitus consonante, apparet, quod hæc periodus Christi Natalem tribus anteverterit annis. Idem ven. *Beda* pag. 302 exhibet duos circulos decennovales primos S. *Cyrilli*, Episcopi Alexandrini post *Theophilum* patrum, vel avunculum, cyclo paschali celebrem, Sæc. V., in quibus conspiciuntur *indictiones*: sic autem habet:

A. C.	Ind.	Epact.	Conc.	Cycli Lun.	Decima quarta Luna.	Dies Domini- cus Pascha.	Lun. ip- sius diei	Lit- tera Do- min.
3	6	0	3	17	Non. Apr.	2 id. April.	21	
4	7	11	5	18	8 Kl. -	6 Kl. -	15	
5	8	22	6	19	Id. -	16 Kl. -	16	b
6	9	3	7	1	4 Non. -	6 id. April.	20	
7	10	14	1	2	11 Kl. -	9 Kl. -	16	
8	11	25	3	3	4 id. -	2 id. -	16	
9	12	6	4	4	3 Kl. -	2 Non. -	19	b
10	13	17	5	5	14 Kl. Maj.	8 Kl. Maj.	20	
11	14	28	6	6	7 id. Apr.	5 id. Apr.	16	
12	15	9	1	7	6 Kl. -	2 Kl. -	18	
13	1	20	2	8	17 Kl. Maj.	12 Kl. -	19	b
14	2	1	3	9	2 Non. Apr.	Non. -	15	
15	3	12	4	10	9 Kl. Apr.	5 Kl. -	18	
16	4	23	6	11	2 id. -	16 Kl. Maj.	18	
17	5	4	7	12	Kal. -	6 id. Apr.	21	b
18	6	15	1	13	12 Kl. -	11 Kl. -	17	
19	7	26	2	14	5 id. -	id. -	18	
20	8	7	4	15	4 Kl. -	2 Non. -	20	
21	9	18	5	16	15 Kl. Maj.	8 Kl. Maj.	21	b

Sequitur decennovalis *secundus* S. *Cyrilli*, incipiens A. C. 22. Ind. 10. Epact. 0. Concurr. 7. cyclo Lunari 17. Decima quarta Luna, Non. April. Die Dominico Pascha 6 id. April. Luna 17.

Pag. 307 succedunt ven. *Beda* tres cycli magni unâ cum canonibus in *cyclo* Decennovales, in quibus tabulis constanter appositæ sunt *indictiones* ab an. Chr. 1 usque 1595.

Redarguitur II

Per duos codices in pergamena scriptos, quorum alter servatur in bibliotheca S. *Maximini Treviris* in formâ quartæ majoris sub num. 210, à dorso inscriptus: *Hieronymus in epistolam ad Galatas*, qui cum aliis SS. Patrum tractatibus præmittitur. Post

Post medium codicis incipit *Praefatio Dionysii* exigui his verbis: *Domino beatissimo & nimium desideratissimo Papae, Petronio Episcopo, Dionysius exiguus. Paschalis festi rationem. Sequitur Cyclus decemnovalis, SECUNDUM DIONYSIUM* abbatem ordinatus, id est, ab A. C. 532 usque 1063 inclusum: hunc cyclum, inter tres magnos secundum, veteres nominabant *secundum Dionysium*. Est autem ven. *Beda*. Hanc partem excipit *Calendarium*, in cuius Kalendis Januarii ponitur: *Octava, & circumcisio Domini nostri Jesu Christi, & Natalis S. Martine uxoris Adriani*. Post *Calendarium* veniunt aliae tabulae temporum pro literis Dominicalibus cum regulis carminibus *Concurrentium, & Embolismorum*. Cyclus verò sic orditur:

Anni Domini	Incar. riones	Indic. tiones	Epactae Lun. nullae	Concurrentes III	Cyclus Lunar. XVII	XIII Luna paschal. Non. Apr.	Luna paschal. III id. Apr.	Dies Dominicus Pasche. III id. Apr.	Luna ipsius diei. XX.
A. C.	Ind.	Epactae Lunar.	Conc.	Cycl. Lunar.	XIII. Lunar. paschal.	Luna paschal.	Dies Dominica paschal.	Luna diei.	

Atque ita decurrit iste Cyclus usque ad an. Chr. 1063 inclusum. Annos & Indictiones *S. Henrici Imp.* ita scribit:

A. C.	Ind.	Epactae Lunar.	Conc.	Cycl. Lunar.	XIII. Lunar. paschal.	Luna paschal.	Dies Dominica paschal.	Luna diei.
1002.	XV.	III.	III.	XII.	Kal. Apr.	Non. Apr.	XVIII.	
1003.	I.	XV.	III.	XIII.	XII. Kl.	V. Kl.	XXI.	
1004.	II.	XXVI.	VI.	XIII.	V. idus -	XVI. Kl. Maj.	XXI.	
1005.	III.	VII.	VII.	XV.	III. Kl. -	Kl. April.	XVII.	
1006.	III.	XVIII.	I.	XVI.	XV. Kl. Maj.	XI. Kl. Maj.	XVIII.	
1007.	V.	Nullae	II.	XVII.	Non. April.	VIII. id. Apr.	XV.	
1008.	VI.	XI.	III.	XVIII.	VIII. Kl. -	V. Kl. -	XVII.	
1009.	VII.	XXII.	V.	XVIII.	Idib. -	XV. Kl. Maj.	XVIII.	
1010.	VIII.	III.	VI.	I.	III. Non. -	V. Id. Apr.	XXI.	

Hunc codicem esse *Sac. X.* scriptum, probat tum character, tum quia in cyclo 24 nota haec marginalis ad an. Chr. 983 habetur: *Orto secundus imperator decessit, Otto tertius in regem elevatur; nec fit deinceps ullius successoris mentio.*

Alter Codex, pariter membranaceus, in folio custoditur in bibliotheca Abbatis *S. Marthae* Apost. Treviris sub num. 66, opus *Helbrici* monachi *Sac. XI.*, quod complectitur fragmenta chronicarum tabularum, hasque omnes cum *indictionibus*.

Primum incipit ab Anno Dni 877, cui apponit *indictionem X.*, Epactam III, Concurrentem I, Cycl. Lunar. I, XIII Lunam paschalem III Non., Diem Paschatis VII id. Apr., Lunam ipsius diei XVIII. Finit in anno Dni. 1063 per *indictionem I.*, Epactam XVIII, Concurrentem II, Cyclum Lun. XVI, Lunam ipsius diei XVIII; à quo calculo solum differt praedictum *S. Maximini* Mistum, quodd hoc numeret dicto anno 1063 Concurrentem III, & Lunam in Paschate XVIII; *Beda* verò impressus typo consentit cum *San - Mathiano* Codice, praeterquam in Lunâ ipsius diei, quam ponit XVI.

Secundum inchoat anno, ab Adam $\overline{\text{V}}\text{IDX}$ (6510) Domini M; *indictione* XIII, Cyclo Lunari X, Epacta XII, Concurrente B. I, & loco Paschalis habet *Passionem Domini* III Kl. Aprilis, Luna XVIII. Ad an. 1006 habet *indictionem* IV, ad an. 1007 V, ad an. 1008 VI. Exit vero anno ab Adam $\overline{\text{V}}\text{IDLXVIII}$, Domini MLVIII, *Indictione* XII, Cyclo Lunar. XII, Epacta IIII, Concurrente IIII, *Passione Dni* III Non. April. Luna XV. De quibus notis solum *Indictio*, *Cyclos*, *Epacta*, *Luna* ipsius diei, conveniunt cum tabulis ven. Bedæ, quæ habet concurrentem V, *San-Maximiniana* vero VI, coeteroquin cum Bedanâ concordans. Annos primos *Sac. XI* sic notat hoc fragmentum:

A. D.	Ind.	Cyc.Lun.	Epact.	Conc.	Passio Dni,	Luna.
M	XIII	X	XII	BI	III Kl. Apr.	XVIII
ME	XIIII	XI	XXIII	IE	III id. -	XIII
MII	XV	XII	III	III	III Non. -	XVI
MIII	I	XIII	XV	III	VII Kl. -	XVIII
MIIII	II	XIIII	XXVI	IVI	XVIII Kl. Maj.	XVIII
MV	III	XV	III	VII	III Kl. Apr.	XV
MVI	IIII	XVI	XVIII	I	XIII Kl. Maj.	XVI
MVII	V	XVII	Nullæ	II	II Non. Apr.	XIII
MVIII	VI	XVIII	XI	IIII	VII Kl. -	XV

Ultimum fragmentum desinit an. Dni 1234, *Indictione* VII, Cyclo XVI, Epactâ XVIII, Concurrentibus VI, Lunâ XIII paschali XV Kl. Maji, Lunâ ipsius diei XX.

Apparet igitur, quod omnes istæ tabulæ veteres connumeraverint *Cyclum indictionum*.

Redarguitur III.

Codice membranaceo in folio majore, quod *Sac. XI* attribuit *Prodromus Hist. Diplom. Trevir.*, qui hinc desumpsit suum vetus *Calendarium secundum* tomi I, pag. 394. Affert hoc *Pfalterium cbori*, in cuius fine extat Symbolum S. Athanasii dictum, bibliotheca Ecclesiæ Collegiæ ad S. Simeonem Treviris, libris vetustis tum manu scripto typo exaratis clara: præmittitur *Calendarium*; cui succedit *TABULA TEMPORUM*, quam exhibeo in fine sub lit. A. Breve illius *Directorium* dat istud: 1.) Ab *Epactis* presentis anni deorsum ingreditur, per lineam *Epactarum* ascendendo, usque dum sursum ejusdem anni *Concurrentes* invenias. 2.) Hinc ad sinistram pergendo græcis litteris & lineâ *Concurrentium* annum incarnationis Domini invenies. 3.) In cœnobriâ superiorem *Concurrentes* incipiunt, & usque ad eundem locum per XXVIII lineas descendunt. 4.) *Viridis* color *INDICTIONES ANTE DIONYSIUM* designat: *auripictamentum* *SECUNDUM DIONYSIUM*: *Minium* *POST DIONYSIUM*, per XV lineas currentes.

Equidem à me desiderabitur ulterior explicatio: sed est, cur differam; potius autem his, qui sapientes sibi hæc videntur, propono quæstiones:

I. Quo-

1. Quotuplicem hæc tabula complectitur *indictionem*? Unam? Plures? Et quam, vel quas?

2. Cur numerat tabula cellulas 19 *currentes*, & 28 *descendentes*?

3. Quid significat cellula *rubra prima* in *supremâ lineâ*, & quot cellulas ipsam sequentes numerat?

4. Cur quater apparet cellula *in medio sectâ*, duæ *rubro* & *viridi*, una *diverso rubro*, una *flavo ac rubro* colore *divisâ*?

5. Quis deprehendis ex tabulâ hæc, anno Christi nati primo fuisse *indictionem gram*, an. 18 *gram*, an. 531 *gram*, an. 532 *romam*, an. 1007 *gram*, an. 1064 *adam*, an. 1103 *imam*, an. 1634 *adam*, an. 1720 *iziam*, an. 1774 *gram*?

6. Quotuplici viâ parabis tibi iter ab anno 1596 ad *ulteriores* usque huc & *post* *indictiones*?

7. An succedet tibi res, si *primam* *indictionem* cujuscunque *quindena* incipias numerare *à cellulâ*, quæ *flavam*, *viridem*, *rubram*ve *precedit*; quin *primam* numeres *in ipsâ flavâ*, & *respectivè* *cæteris*?

8. An probabis ex tabulâ, quod ejus inventores usi fuerint *regulâ*, P. Dionysii *PETAVII*? cujus est *systema* sequens, e. g. pro

A. C. 312 *indictio* O | *Hic prima incipit, nec signatur.*
313 - - I | *Hic prima signatur, nec incipit.*

In cujus sequelam PETAVIUS *de doctrin. temp. lib. 12. cap. 2.* scribit: *natus est Christus INDICTIONE V A SEPTEMBRI, vel A JANUARIO IV.* Verùm hæc *sententia disjunctiva* ex veterum calamo non profuixit; nam hi *passim* scripsere, *Christum 25 Decemb. natum esse, sub indictione IV*, cum Ven. BEDA pag. 321 in *Canonibus: quartâ indictione secundum Dionysium DOMINUS natus est*: hujus autem *initium* duxerunt à *Septembri Decembre* *precedente*. Sic habet

A) *Laudatum Calendarium San-Maximilianum Sæc. X: VIII Kal. Octobr. Natalis Sæi Hroberti*: & in eadem *lineâ* *minio: Indictionum exortus.*

B) *San-Mathian. Sæc. XI: VII Kl. Octobr. Conceptio S. Joan. Bapt.*; & *minio: Hæc indictiones incipiunt & finiuntur. Et*

C) *Codicillus pergamentus S. Simeonis in fol. minore fol. 5 notarum temporis mutationes sic docet:*

» *Cyclus Lunaris in Januario omni anno mutatur.*

» *Concurrentes in Kl. Martii.*

» *Epactæ in Kal. Septembris.*

» *INDICTIONES VIII Kal. Octobris.*

» *Anni ab Incarnatione Domini VIII Kal. April.*

» *Anni ab origine mundi XI Kal. April.*

Et hæc *ratione* *Christus Dominus natus est Bedæ & aliis Epactâ XI, Concurrentibus V, Indictione IV, Cyclo Lunari XVIII*, singulis his *notis* eo anno *modò* *exortis*, quo *natus est Dominus*: id quod *regulæ Petavianæ* quoad *indictionis* cujusque *annuncupandum initium* non congruit.

PARERGA.

Ex prælaudato S. Maximini MSto.

I.

Cyclus decennovalis sic ponit: A. Incarnationis Domini DCCCXLI
(an. 942) INDICTIO XV.

Econtrà ibid., in Calendario cyclum sequente, translatio Corporum
SS. Maximini, Agritii, & Nicetii ex inferiore, utpotè aquis subter-
raneis mersâ cryptâ in modernam, ad quam ex choro descenditur,
sic notatur: III. ID. Octobris (13 Octobris) Trevis dedicatio basilicæ
Sti Johannis Evangelistæ (postea S. Maximini) Translatio corporum be-
tissimorum confessorum atque pontificum Maximini Agritii atque Nicetii in
eandem ecclesiam. Facta sunt autem hæc ab Incarnatione Domini DCCCXLI.
INDICTIONE PRIMA: Ergò jam à Septembri anni 942 incepit in-
dictio I, comes anni 943. Ꝛ. Notator iste computavit Italicè, po-
nendo cum multis, Christum esse natum sub *indictione III*, à Sep-
tembri anni Incarnationis primi exortâ, & sic anno uno ante *eram vul-*
garem; sive (quod idem est) jam ad A. C. 312 scribendo *primam in-*
ductionem; dum econtrà MStus Cyclus Decennovalis ex V. Beda de-
sumptus est, qui eam putavit *orientaliter*, Christum natum consti-
tuens sub *Indictione IV*.

II.

Idem MS Cyclus ad an. 1026 sic habet: ā XXVI. Indictio VIII. sed
in Tom. I. Hist. Dipl. Trevir. pag. 361. Conradi II. Imp. cognomento
Salici diploma pro S. Maximino ita signatur: Odalricus Cancellarius ad
vicem Aribonis Archie-Cancellarii recognovi Data III. id. Jan. Indictione
II. actum Trevis in Dei nomine amen. Ꝛ. Hinc clarè vides, quòd
indictio VIII, quæ adnotatur anno 1026, nondum fuerit in cursu 11.
Jan. e. a.) sed indictio VIII, profecta ex anno 1025 in annum
Sep-

Septembri termino. Erat iste annus *secundus* Regni *Conradi II*, ut-
pote an. 1024. 8 Sept. Moguntia ab Aribone Archiep. coronati.

I I I.

Idem MS. a XLII. *Indictio X*. At *antiquis monumentis* proditum est,
consecrationem, i. e. canonizationis S. *Simeonis* publicationem, eodem
anno peractam esse INDICATIONE IX, scribit C. Brower. *Annal.*
Trevir. Tom. I. pag. 520 col. 2, & sic refert: ANNO DOMINICAE
INCARNATIONIS MXLII, INDICATIONE IX, BENEDICTI
PAPAE DECIMO, REGISQUE TERTII HENRICI, CONRADI
REGIS FILII, IV, XV KAL. DECEMBRIS, FERIA QUARTA.
Contra *Joannes Linden*, sac. XVII Cleri Syndicus & S. *Simeonis* Cano-
nicus, in sua MS. *Hist. Trevir.* fol. m. 163 verso testatur, sub bulla
canonizationis ita scriptum fuisse: *anno dominice Incarnationis MXLII,*
Indictione X, Benedicti Papae VIII^{mo}, Regisque tertii Henrici, Conradi
Regis filii, anno III° canonizatus esse declaratus est Beatus Simon Treveren-
sis, quarta feria XV Xbris a piissimo praesule Poppone, anno ordinationis
suae XXVI, jussu & litteris Benedicti IX Papae, & congregatio canoni-
corum ibidem ordinata. Quid in discrepantibus his monumentis, quae
non sunt lapidibus aut aliis publice proposita, retinebitur? R. 1. *Annus*
1042, tum propter *feriam* IV, quae hujus anni literam dominicalem
C desiderat, tum propter annum ordinati *Popponis* 26. 2.) *Indic-*
tio X eademque *Orientalis*, procedens ex Septembri anni 1042. 3.)
Annus Benedicti IX nonus. 4.) *Annus* Henrici III *quartus*. 5.) XV Kal.
Decembr. i. e. 17 Novembr., non XV Decembris.

I V.

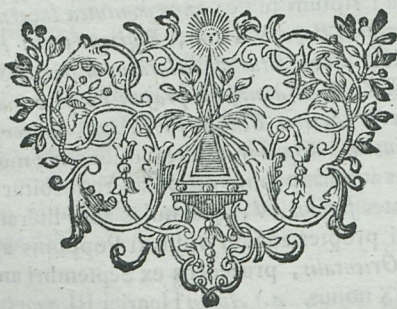
Idem San-Maximianus *Cyclus* ponit an. 1063, quo desinit, *indictio-*
nem I, quam si producas in an. 1095, resultabit huic adnotanda *in-*
dictio III. Referente *Eman. Gonzalez ad cap. 1. de Capell. monachor.*
num. 1., Steph. Baluzius in additionib. ad *Petri de Marca* lib. 6. *Con-*
cordiae cap. 31. edidit ex vetusto codice MS. *Monasterii Anianensis* tex-

tum

tum illum celebrem Concilii Claromontani, in quo sic legitur: *Anno Dominice incarnationis MXCV. INDICTIONE III. XIV Kal. Decembr. celebrata est apud Claromontem Synodus. Leges econtrà apud Harduin. Tom. VI. part. 2. col. 1735 MXCV indictione IV. XIV Kal. Decembr. notavit in margine: MS. Baluzianus habet: indictione III.*

Q. Quis horum codicum tetigit veram anni 1095 indictionem? R. Uterque, posterior nempe Italicam, prior Orientalem, & sic neuter per alterum corrigetur, quod velut odiosum declinat Jctus.

I. O. H. D.

no usque ad an. 1596.
reviris.

=====*

α. ↑. ∞ vel Α. Β.
800. 900. 1000. 2000.

A. C. A. C.
prim. cycl. 4tus cycl.
magn. mag. ultra
veter. tabb.

II	I	∞ III	III	V	IIH	∞ XIIE
1.					18	1615
					455	2052
II	IIII Fl.	∞ VI	VII	I	∞ Δ	∞ OA
					474	2071
VI	VII	I	∞ III	IIII vir.	∞ Γ	∞ Δ
					493	2090
II	III Ru.	IIII	V	∞ VII	∞ ΠB	∞ ΠΘ
vir.					512	2109
III	∞ VI	VII	I	II Fl. 1596	∞ ΔA	∞ ΠKH
					531	2128
III	XV	XXVI	VII	XVIIII		
kal.	XVI kl.	Non.	VIII kl.	Idus.		
kal.	VII Idus	IIII kl.	XV kal.	II Non.		
far.	Febr.	Mart.	Mart.	Mart.		
kal.	XII kal.	VI Idus	IIII kal.	XV kal.		
Apr.	Apr.	Apr.	Apr.	Maj.		
Non.	VII kl.	II Idus	V Non.	XI kal.		
Maj.	Maj.	Maj.	Maj.	Jun.		
III kl.	VII Idus	V kal.	XVI kl.	Non.		
un.	Maj.	Jun.	Jun.	Jun.		
on.	Con-	Em-	Con-	Embo-		
arr.	curr.	bol.	curr.	lismi.		

Annis per græco-
barbaros numeros
signatis pro majore
lectoris commodita-
te subdidi arabicos.
Cifre latinæ intra
28 descendentes, &
19 currentes cellulas
denotant *Concurren-
tes*.
Ru. Color Rubeus,
sive minium.
Fl. -- Flavus,
sive auripigmentum.
Vir. -- Viridis.
∞. Annus biffextilis.

imitate tabulæ.

TABELLE C

Die in den Jahren 1891 bis 1899 in Sachsen-Anhalt geborenen Kinder

I. Die in den Jahren 1891 bis 1899 in Sachsen-Anhalt geborenen Kinder

Geburtsjahr	Geburtsmonat												Gesamt
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
1891	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	65
1892	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	65
1893	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	65
1894	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	65
1895	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	65
1896	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	65
1897	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	65
1898	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	65
1899	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	65

TABULA CALENDARIA
 ANNO DOMINI 1717

A. D. 1717. SEPT. 1. X. A.
 N. 1717. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12.

Die	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Jan.																															
Feb.																															
Mar.																															
Apr.																															
May.																															
Jun.																															
Jul.																															
Aug.																															
Sep.																															
Oct.																															
Nov.																															
Dec.																															

Kr 3497

(x225 8755)

v. 218

v. 17

911

Die 2 Decembris, Anno MDCCLXXIV.
à medio 9 usque ad medium 11.
IN AUDITORIO NOVO JURIDICO
INTRA

COLLEGIUM SSMÆ TRINITATIS.

EXERCITIUM JURIDICUM
TENTAMINI PRO GRADIBUS
PRÆMITTENDUM,
PROPOSITIS EX JURE VARIO THESIBUS,
QUAS

PRÆSIDE ME

GEORGIO CHRISTOPH. NELLER,
J. U. D. & ad Ss. Theologiæ Doctoratum admisso,
Ss. Canonum Professore ordinario, insignis Collegiæ ad S.
Simeonem Canonico Capitulari ex ordine octo presbyterorum,
Reverendissimi & Serenissimi Domini Archiep. Trevir.
S. R. I. Principis Electoris Consiliario intimo & Exa-
minatore synodali &c.

DEFENDET

NOBILIS, ORNATISSIMUS ac PERERUDITUS
D. JOANNES PETRUS REUL, TREVIR,
AA. LL. & Phil. Magist., Juris utriusque Emeritus, S. R. I. publici,
Historiarum, & Præcos Auditor.

Augustæ Trevirorum, typis ESCHERMANNIANIS.

